

TĚŠÍNSKO

ročník 60 • 2017 • číslo 1

ČLÁNKY A STUDIE

- 1 **Kauza obležení paskovské tvrze v roce 1484**
Beneš a Dobeš Černohorští z Boskovic v zápase o lenní statek Paskov
Jan Saheb
- 15 **Ženy a sociální demokracie na Ostravsku a Karvinsku před rokem 1907**
Hana Prymusová
- 31 **K perzekuci českých důlních úředníků na Těšínsku za první světové války**
Ondřej Kolář – Tomáš Rusek
- 45 **Reálné gymnázium v Místku a jeho studenti v letech 1918–1938**
Lukáš Lisník
- 61 **Pomíjivé dny Piotra Horzyka**
Libor Martinek

MATERIÁLY

- 67 **Využití migračních koridorů v okolí Jablunkova velkými savci v letech 2011–2014**
Tomáš Krajča

ROZMANITOSTI

- 85 Muzeum Těšínska v roce 2016 | Výroční zpráva | *Zbyšek Ondřeka*
- 96 Masarykovy pomníky v Bohumíně | *Petra Blažejová*
- 103 Čtyři roky změn v areálu paskovského zámku | *Miroslav Lysek*
- 110 Ohlédnutí za pěti sezonami Svatojánské věže ve Frýdku (2011–2015) | *Dagmar Čaplyginová – David Pindur*
- 116 Patnáct let Dětského folklorního souboru Ondrášek | *Monika Kupková*
- 118 Za prof. PhDr. Mečislavem Borákem, CSc. | *Rudolf Žáček*

Z NOVÉ LITERATURY (NEJEN) O TĚŠÍNSKU

- 129 Acrocephalus (Ostrava). Zpravodaj Slezské ornitologické společnosti, pobočky České společnosti ornitologické v Ostravě. Bulletin of the Silesian Ornithological Society the branch of the Czech Society for Ornithology in Ostrava 30/2015
- 130 Filipová, Kamila a kol.: Příroda a krajina Moravskoslezského kraje
- 131 Novák, David W.: Příběh sebeobnovy: Revitalizace brownfieldů v Třanovicích
- 132 Baránek, Daniel: Židé na Frýdecku a Místecku. Židovské společenství a jeho tvůrci
- 133 Larisch, Jan: Mons. ThDr. P. Ludwik Wrzoł. Kněz, vysokoškolský pedagog a mučedník
- 135 Mezihoráková, Klára: Kostel sv. Alberta v Třinci
- 137 Ondřeka, Zbyšek – Pindur, David (red.): Ivančena. Kamenné svědectví hrdinství a odvahy
- 138 Cinciała, Andrzej: Dziennik 1846–1853 (ed. Marzena Bogus)
- 141 Martinek, Libor: Henryk Jasiczek. Monografie

Muzeum Těšínska v roce 2016

Výroční zpráva

Zbyšek Ondřeka

Činnost Muzea Těšínska (dále jen MT) byla v roce 2016 podřízena dvěma hlavním cílům – na začátku roku to bylo vybudování a zprovoznění moderní stálé expozice v novém vstupním objektu v Archeoparku v Chotěbuzi-Podobore (zevrubně informace k nové vstupní budově i expozicím byly zveřejněny v Těšínsku již v loňské výroční zprávě) a v polovině roku přípravě podkladů pro dokončení rekonstrukce hlavní výstavní budovy v Českém Těšíně. K slavnostnímu otevření vstupní budovy v Archeoparku došlo 22. dubna 2016 za velkého zájmu médií a za účasti řady oficiálních hostů. Pomyslný klíč od budovy toho dne předal řediteli MT hejtman Moravskoslezského kraje (dále jen MSK) Miroslav Novák. O několik dní později, 30. dubna 2016, byla budova představena veřejnosti a zahájili jsme její provoz.

MT postupně realizuje rovněž opravy repliky vlastního dřevěného hradiska. V minulých letech byly kompletně opraveny všechny repliky tzv. sídelních objektů i dřevěný most, který hrozil zřícením. V roce 2016 byla provedena renovace tzv. halové stavby a sídelního objektu. Zatímco pro vybudování nového vstupního objektu získalo MT již dříve podporu svého zřizovatele i krajského úřadu, u oprav replik dřevěných objektů to je složitější – jsou realizovány postupně podle toho, jak se nám podaří přesvědčit o jejich nutnosti odvětvový odbor krajského úřadu a získat potřebné finanční prostředky od zřizovatele muzea. Zatímco všechny sídelní objekty, most i halovou stavbu se povedlo opravit, pro financování chátrajících staveb fortifikací jsme museli nejprve najít prostředky z mimorozpočtových zdrojů. Proto byl závěr roku 2016 zároveň s přípravou projektové dokumentace a dalších podkladů pro dokončení opravy hlavní

výstavní budovy v Českém Těšíně i obdobím složitých jednání a hledání zdrojů financování opravy fortifikací v Archeoparku. Podařilo se! Společně s kolegy z firmy BeePartner Třinec a polským partnerem, kterým je obec Hažlach, MT uspělo se žádostí o hrazení oprav fortifikací z prostředků EU, určených na podporu přeshraniční spolupráce, a to v rámci realizace projektu *Toulky údolím Olše*. Tyto prostředky pokryjí 90 % vynaložených nákladů, jejichž výše se blíží 23 milionům korun. Žádost uspěla v silné konkurenci několika desítek jiných. Návštěvníci Archeoparku se přesto musí smířit s tím, že kompletní opravy chátrajících dřevěných fortifikací (komorové hradby, palisády a vstupní věž) se dočkají až v roce 2019. Těm bude v roce 2018 předcházet rozsáhlý archeologický průzkum.

MT ale není jen Archeopark. Jako každý rok i v tom uplynulém pracovalo ve všech oborech své činnosti. Pracovala muzejní knihovna a pracovaly i všechny výstavní sítě a pobočky – v Havířově, Jablunkově, Karviné, Orlové, Petřvaldě a také v Českém Těšíně. S posledně jmenovanou byly v roce 2016 spojeny i mimořádné akce věnované 100. výročí vzniku československých legií. MT se po dohodě s Československou obcí legionářskou stalo oficiálním partnerem celostátního projektu *Legie 100*, jehož součástí je i prezentace tzv. Legiovlaku v českých a slovenských městech. V září 2016 dorazil Legiovlak i do železniční stanice Český Těšín. Všude, kde zastaví, se setkává s velkým zájmem veřejnosti, která si jej může prohlédnout. Připomíná dnešním mladým lidem, jež často o českých a slovenských legionářích nikdy neslyšeli, s jakým nadšením jejich pradědové a dědové se zbrani v ruce vybojovali našemu novému

Věrná replika legionářského vlaku z let 1918–1920, kdy na Transsibiřské magistrále v Rusku probíhaly válečné operace čs. legií, přilákala k návštěvě v Českém Těšíně davy lidí všech věkových kategorií, foto Jiří Zagura

státu právo na existenci a uznání ostatních spojenců. Podíl legionářů na vzniku naší moderní státnosti je nezpochybnitelný a potvrzuje jej i Masarykův lakonický výrok: *bez legií by nebylo Československo*. Škoda, že povědomí o legionářích u nás není velké. Přitom po boku dohodových států bojovalo více než 145 000 československých legionářů – více než 1 000 v britské a v srbské armádě, 42 000 v americké, 10 000 ve francouzské, 20 000 v italské a více než 71 000 v ruské. Tisíce z nich padly, tisíce se nevrátily domů. Ještě menší povědomí o legionářích sledujeme u nás na Těšínsku. Není divu – celá desetiletí se o nich nesmělo psát, jejich jména vymizela z učebnic, ale často i z pomníků. Leckoho tak možná překvapí, že jen z Těšínska, tehdy ještě nerozděleného státní hranicí, přišlo do československých zahraničních vojenských jednotek během první světové války téměř 1 000 dobrovolníků. To vědomí nám na Těšínsku vrací poněkud pozapomenutou českou národní hrdost. Proto se nejvýznamnější muzejní akcí roku 2016 stal týden aktivit, spojených se

zastávkou Legiovlaku v Českém Těšíně. MT oslovilo základní a střední školy, poskytlo jim důležité informace o legionářích, pozvánky, letáčky, připravilo doprovodné výstavy, promítání historických filmů, přednášky pro školy i pro veřejnost, v římskokatolickém kostele v Českém Těšíně uspořádalo zádušní mši slouženou za všechny československé legionáře z let 1914–1920, rodáky z Těšína a celého Těšínska. Odměnou nám byl plný chrám lidí a více než 10 000 návštěvníků Legiovlaku na českotěšínském nádraží. Během jediného týdne se doprovodných muzejních akcí zúčastnila další tisícovka lidí. Takovou návštěvnost nezaznamenali organizátoři projektu Legiovlaku nikde jinde v České republice a spolupráce se školami na Těšínsku i Československou obcí legionářskou si velmi vážíme.

Zhotovení projektové dokumentace k dokončení rekonstrukce hlavní výstavní budovy předcházely stovky hodin práce a plánování moderních muzejních expozic. Dominantním prvkem a zároveň dějovou osou bude příběh Těšínska – od konstituování

svébytného Těšínského knížectví ve Slezsku na sklonku 13. století až do jeho zániku a dělení mezi Polsko a Československo ve 20. století. Vše bylo zpracováno v rekordně krátké době a zasloužili se o to především odborní zaměstnanci, kteří připravili společně s renovanou pražskou firmou AV MEDIA, a.s., koncept stálých expozic. Část přírodovědnou připravily přírodovědkyně v čele s Janou Glombovou, společenskovědní pak historikové, historičky a etnografky pod vedením Radima Ježe. Nebýt osobní angažovanosti prakticky všech muzejníků, ale i vstřícnosti a pochopení projektantů v čele s Czeslawem Mendrekiem, nebylo by možné za tak krátkou dobu dokumentaci vůbec zpracovat. A času opravdu nebylo nazbyt – MT se totiž rozhodlo využít ojedinělé dotační výzvy z programu IROP, jež umožňovala účelovou finanční podporu oprav regionálních muzeí z prostředků EU. Jednalo se o první takovou výzvu od přistoupení České republiky k EU a taková příležitost se už nemusí opakovat. Se žádostí MT na jaře 2017 uspělo, a tak díky dotaci dokončíme po mnoha letech provizorií rekonstrukci naší nejkrásnější a největší výstavní budovy. MT se konečně vrátí na pomyslnou mapu nejvýznamnějších českých muzeí a galerií. Pokud vše proběhne podle plánu, bude budova zprovozněna nejpozději v roce 2020. MT, potažmo MSK, jehož prostřednictvím byla žádost o dotaci podána, tímto nabídne městu Český Těšín krásný dar ke 100. výročí jeho vzniku. Dá se předpokládat, že po její opravě a zpřístupnění expozic pro veřejnost vzroste návštěvnost. K tomu si dovoluji poznámku – stále častěji se na muzeum hledí jako na kulturní zařízení, smyslem jehož činnosti je poskytnout zábavný program, který přiláká hodně zájemců. Svědčí to o hlubokém nepochopení smyslu činnosti a existence muzea jako vědecké paměťové instituce. Stejně jako další významná česká muzea i MT realizuje celou řadu úkolů a vědeckých aktivit, které veřejnost nikdy neuvidí, o nichž většinou ani neví – a přitom jsou pro poznání a dokumentaci vývoje regionu doslova nezastupitelné. Provádí vědecký a terénní výzkum, spravuje tisíce sbírkových předmětů a knih v depozitářích, vydává vlastní knihy, studie, mapy a průvodce, spolupracuje se školami. Chcete příklad? Kdo by se dozvěděl o stovkách

Muzeum Těšínska připravilo k projektu Legiovlaků celou řadu doprovodných akcí, zejména přednášek pro veřejnost, a vydalo i informační leták se základními údaji o historii čs. legií a jejich podílu na obraně hranic republiky po první světové válce s důrazem na přiblížení situace na Těšínsku

československých legionářů původem z Těšína a okolí, kdyby takové informace MT mnohaletým výzkumem v archivech a matrikách nezískalo a neposkytlo je veřejnosti? MT má mnohem větší ambice, než být kulturně zábavním spolkem či pouhou atraktivitou cestovního ruchu. Dosah jeho výstupů je dalekosáhlý. I proto vyrostlo během několika posledních let do podoby regionální vědecké paměťové instituce, jež v nejrůznějších částech České republiky působí. Dodejme, že jedině.

Hospodaření muzea

Činnost MT byla v roce 2016 finančně hrazena především z příspěvku zřizovatele v celkové výši 32 669 000 Kč. Vlastní výnosy organizace (např. za vstupné, z prodeje zboží a služeb apod.) dosáhly 1 978 000 Kč. Oproti předchozím dvěma letům byly tyto výnosy o více než milion korun vyšší díky tržbám ze vstupného ve znovuotevřené pobočce

Archoparku. Pro zpracování projektové dokumentace na rekonstrukci hlavní výstavní budovy obdrželo MT od svého zřizovatele účelovou investiční dotaci ve výši 2 420 000 Kč. Jejím zpracování předcházelo zhotovení architektonické studie stavby a studie expozic, jež si vyžádaly náklady v celkové výši 337 500 Kč. Ty byly hrazeny z fondu investic MT. Další prostředky se podařilo získat z různých dotací a grantů. Celkové výnosy organizace činily 36 266 000 Kč a celkové náklady 36 216 000 Kč. Tím bylo dosaženo kladného výsledku hospodaření ve výši 49 600 Kč. Největší nákladovou položkou byly tradičně mzdové a sociální výdaje, které dosáhly celkové výše 20 150 000 Kč. Významnou část z celkových nákladů organizace představovaly tzv. náklady na služby (4 009 000 Kč), odpisy dlouhodobého majetku (3 586 000 Kč), spotřebu energií (1 424 000 Kč), pořízení drobného dlouhodobého majetku (1 344 000 Kč), spotřebu materiálu (1 294 000 Kč) a na opravy a údržbu (3 400 000 Kč). Jako každoročně byla zajišťována i pravidelná údržba veškerého svěřeného majetku, i když peněz právě zde asi nikdy nebude nazbyt. Kromě běžných oprav a údržbových prací MT zajistilo realizaci další části akce nazvané *Opravy dřevostaveb v akropoli Archeoparku* v částce 2 204 500 Kč, na kterou obdrželo od zřizovatele účelově určený příspěvek. Významná byla rovněž akce spojená s výměnou původního osvětlení ve výstavní síni v Karviné za mnohem vhodnější a také úspornější LED reflektory, jež jsou umístěny na světelných rampách. Jednotlivá svítidla jsou otočná, umožňují samostatné vypnutí, nastavení intenzity osvětlení i chromatičnosti (teploty barvy). Náklady na výměnu osvětlení ve výši zhruba 525 000 Kč byly hrazeny z fondu investic MT.

Organizace muzea

V organizační struktuře instituce došlo v roce 2015 k jedné výraznější změně, která byla způsobena opětovným zahájením provozu Archeoparku, jehož fungování jakožto samostatné pobočky MT v současné době zajišťuje celoročně šest pracovníků a sezonně několik průvodců. Průměrný přepočtený stav zaměstnanců za rok 2016 byl 58,68 osob. K 31. prosinci

2016 bylo v muzeu evidováno ve fyzickém stavu celkem 57 zaměstnanců, z toho 24 osob tvořili vysokoškoláci (z toho tři dosáhli vědeckého titulu Ph.D.), 1 osoba měla vyšší odborné vzdělání, 27 osob mělo úplné střední vzdělání a 5 osob bylo vyučeno. V mimo evidenčním stavu na mateřské či rodičovské dovolené bylo k poslednímu dni roku 2016 osm žen. Průměrná mzda všech zaměstnanců muzea v hlavním pracovním poměru činila 20 352 Kč. Bohužel ani v roce 2016 nedosáhla úrovně celostátní průměrné mzdy. Na tomto místě si dovoluji poznámku. Výběru našich odborných zaměstnanců věnujeme v MT dlouhodobě opravdu mimořádnou pozornost. Trváme nejen na vysokoškolském vzdělání a vysoké odbornosti, ale na rozdílu od řady dalších muzeí i na jejich vědecké, pedagogické a publikační činnosti a dokonalé orientaci ve vlastivědě Těšínska. I proto není vůbec jednoduché získávat pro práci v muzeu mladé kvalifikované a přitom pracovitě a oddané archeology, etnografy, historiky či přírodovědce. Přitom MT je jedinou regionální vědeckou paměťovou institucí, jež dnes v prostoru českého Těšínska působí, a už proto z vysokých nároků na své odborné zaměstnance slevit nemůže.

Výstavní činnost

Výstavní a expoziční činnost MT patří k nejpřitažlivějším formám výstupů odborných činností pro veřejnost. Prezentace výsledků vědecko-výzkumné činnosti hmotné kultury Těšínského Slezska ve všech jejích projevech, výročí regionálního či širě pojatého historického kontextu našich dějin, dynamika krajinných změn – to vše a mnohé další v sobě nese výstavní a expoziční činnost našeho muzea. Výstavy jsou zároveň výstupem spolupráce s partnerskými muzei a dalšími institucemi, včetně zahraničních, jako je např. Muzeum Śląska Cieszyńskiego v Těšíně, Oravské muzeum Pavla Országa Hviezdoslava v Dolnom Kubíně, Kysucké muzeum v Čadci, Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm ad. Řadu spolupracovníků rozšířilo v posledních letech např. Muzeum Górnośląskie v polské Bytomi a Muzeum Jeńców Wojennych v Łambinowicích. Muzeum Těšínska věnuje v koncepci výstavní činnosti velkou pozornost

i skupině návštěvníků zdravotně znevýhodněných. Dlouhodobě se tak podílí na jejich integraci do každodenního života. Výstavy jsou významnou součástí muzejní práce, přínosem MT pro vyučování regionální historie, environmentální výchově, prezentaci historie a současnosti regionu Těšínska u nás i v zahraničí, podílejí se na rozvoji turistického ruchu v regionu.

V roce 2016 proběhlo ve výstavních sáňkách MT 20 výstav, z toho deset autorských. Návštěvnost výstav a expozic za uplynulý rok činí 44 400 osob, z tohoto počtu je 26 306 mládeže a 18 094 dospělých. Zdarma je zhlédlo 16 971 návštěvníků. Celková návštěvnost, včetně výstavy a expozice umístěné mimo naše prostory, činí 46 225 osob, z toho 26 306 dětí a mládeže. Mimo tyto návštěvníky evidujeme dále 26 628 osob na tzv. výchovných akcích (doprovodných programech), z toho 3 045 na přednáškách, 23 583 na ostatních akcích. Zdarma se jich zúčastnilo 12 663 osob, 13 965 zaplatilo vstupné. Celková návštěvnost všech výstav, expozic a výchovných akcí MT tak činí 72 853 osob. Na nárůstu návštěvnosti má jednoznačně vliv znovuotevření Archeoparku. Na druhé straně ji dlouhodobě snižuje absence důstojné stálé expozice a výstavní sáňky v Českém Těšíně. Také Výstavní sáňky v Karvině byla z důvodu rekonstrukce osvětlení od září až do konce roku uzavřena. Celkové náklady vynaložené na výstavní činnost činily 765 000 Kč. Realizace výstavy zaměřené na začleňování osob se zdravotním postižením do společnosti činila 103 000 Kč, příspěvek MSK na realizaci výstavy pro handicapované dosáhl 100 000 Kč.

Ke zdařilým výstavním projektům patřila výstava s legionářskou a vlasteneckou tematikou nazvaná *Jan Čapek, bratr a legionář*. Vůbec poprvé komplexně představila mimořádnou osobnost, jakých je jako šafránu. Jan Čapek, oddaný český vlastenec a sokolský činovník, přispěl k budování a posilování českého národního uvědomění na Těšínsku, zejména v Orlové, ve které žil. Podílel se na formování legií v Itálii, kde v roce 1918 padl za svobodné Československo v boji s rakouskými jednotkami. V roce 2016 jsme si připomněli 140. výročí jeho narození. Panelová výstava *Československé legie v Itálii*, umístěná rovněž ve Výstavní sáňce v Českém Těšíně, byla zároveň

doprovodnou akcí k prezentaci ojedinělého projektu *Legiovlak* v Českém Těšíně (viz výše).

Ze široké škály výstav dále připomínáme typ výstavy, jež má již své pevné místo ve výstavní činnosti našeho muzea. Výstava nazvaná *Historický nábytek* byla realizována za finanční podpory MSK a byla zaměřená na podporu začleňování osob se zdravotním postižením do společnosti. Představila jednotlivé typy dřevěného nábytku, který tvořil součást vybavení interiérů obydlí v průběhu uplynulých více než třech stoletích. Návštěvník se seznámil s materiály pro výrobu nábytkových kusů i slohovými proměnami nábytku v jednotlivých historických obdobích, s technologickými postupy a se způsoby úpravy a výzdoby. Jednotlivá stanoviště výstavy byla označena popisky v Braillově písmu a informace byly zaznamenány na čtečky zvukových etiket a další. Dotýkat se předmětů bylo možné. K výstavě byly připraveny pracovní listy a řada tematických akcí. Celkový počet návštěvníků této výstavy činil 1 584 osob, z toho dětí a mládeže 873, dospělých 711. Z řady dalších výstavních projektů (viz tabulka realizovaných výstav) jmenujeme alespoň výstavu *Když Evropou nesla se secese*, jež představila tento umělecký sloh prostřednictvím dochovaných unikátních sbírek.

Příkladem velmi dobré spolupráce se vzdělávacími institucemi je spolupráce s Gymnáziem Josefa Božka v Českém Těšíně. U příležitosti 95. výročí založení školy (na svém počátku soukromého Českého reformního reálného gymnasia Slezské matice osvěty lidové v Českém Těšíně) se MT opět podílelo na realizaci výstavy mapující jeho historii.

Po dohodě s městem Bohumínem byla v letech 2015–2016 připravena a dokončena stálá expozice s názvem *Bohumín – pohledy do minulosti města*. Veřejnosti byla zpřístupněna 1. července 2016 za účasti starosty města Petra Víchy a řady dalších významných osobností. Expozice vyrostla v suterénu zrekonstruovaného secesního domu *Pod Zeleným dubem* ve Starém Bohumíně. Spolupráce se rozšiřuje a bude pokračovat i v následujících letech, máme společné vize. Podpora a nadšený přístup bohumínských radních i úředníků při mapování historie jejich města i celého Těšínska by mohl být mnohým jiným příkladem.

Sbírkotvorná činnost

K 31. prosinci 2016 bylo v Centrální evidenci sbírek Ministerstva kultury ČR evidováno 205 184 kusů sbírkových předmětů ve správě MT. V uplynulém roce jsme získali 1 173 kusů předmětů (z toho 300 knih). Na jejich zakoupení bylo vynaloženo 175 000 Kč (z toho na nákup sbírkových knih 12 000 Kč).

V roce 2016 se mj. výrazně rozšířil a obohatil fond zoologie. Do sbírek bylo získáno téměř 60 dermoplastických preparátů ptáků a savců, zástupců regionální fauny. V muzeu jsou preparáty zhodnoceny jako cenný vědecko-dokumentační materiál. Jsou zastoupeny i méně časté druhy – např. sluka lesní, datel černý či psík mývalovitý, jenž je unikátní tím, že představuje nepůvodní druh fauny ČR, který se na Těšínsku začal objevovat teprve v posledních dekádech. Dále byla do fondu získána lepidopterologická sbírka vypracovaná výmotýlů. Dosud nebyla ve sbírkách MT zastoupena a pojímá kromě běžných druhů rovněž zástupce, jež se na území Těšínska již nevyskytují.

Proces znárodnování v regionu po roce 1948 dokládá drobný předmět velký svou

Dermoplastický preparát ořešníka kropenatého (*Nucifraga caryocatactes*), ohroženého druhu z čeledi krkavcovitých chráněného v ČR zákonem, obohatil spolu s bezmála šesti desítkami dalších zoologických preparátů sbírkový fond Muzea Těšínska, foto Daniela Podstawková

dokumentační hodnotou – lžíce z postříbřené leštěné alpaky vyrobená firmou Sandrik n. p., Moravská Třebová. Lžíce je dlouhá 18,6 cm a je na ní vyražen text NÁRHOTELY 8. Byla používána v Hotelu a kavárně Albrecht v Orlově-Porubě, který byl konfiskován v roce 1949. Právě v souvislosti s konfiskací majetku byl na lžici vyražen zmíněný text.

Stávající sbírka služebních uniforem se rozrostla o soubor pánských a dámských uniforem české celní správy z konce 90. let minulého století. Pro dokumentaci lidového oděvu na Těšínsku má nezastupitelný význam práce českotěšínské vyšivačky Blaženy Slováčkové. Její současnou práci zastupuje rekonstrukce těšínských rukávů s kombinovanou technikou bílé výšivky a „skryntu“, kterou jsme získali do sbírek. Její mimořádné celoživotní dílo i předávání svého umu a znalostí dalším generacím vedlo pracovnice Pověřeného regionálního odborného pracoviště pro péči o tradiční lidovou kulturu MT k návrhu nominace Blaženy Slováčkové na udělení titulu *Mistr tradiční rukodělné výroby Moravskoslezského kraje*.

K novým sbírkovým klenotům patří dva kusy kovových barokních dveří, pocházejících z domu č. p. 4/3 na Masarykově náměstí v Karviné-Fryštátě. Jsou dokladem zručnosti rozšířeného kovářského řemesla na Těšínsku i úrovně stavebních a konstrukčních prvků obydlí v 18. století. Dveře jsou ručně kované z několika větších a menších kovových plátů, po obvodu snýtované, opatřeny dvěma závěsy na panty a dvěma petlicemi. Dalším cenným materiálem je rodinné album barevných a černobílých pohlednic a fotografií z počátku 20. století s vazbou na historický region Těšínska obsahující 272 kusů. Jsou v něm mj. pohlednice, jež dokumentují vzhled lokalit na Těšínsku v období prvních desetiletí 20. století. Získali jsme tak mimořádně cenný srovnávací materiál.

Restaurování a ochrana sbírek

Ochrana sbírkových předmětů je realizována na dvou konzervátorských pracovištích (všeobecná konzervace a konzervace textilu), a to prostřednictvím preventivní a zásahové konzervace a restaurátorských zásahů. V loňském roce bylo zkonzervováno 1 088 sbírkových předmětů. Kromě běžné konzervace a přípravy

Dřevěné soše Neposkvrněného početí Panny Marie z 18. století, pocházející z Jablunkova, byla díky restaurátorskému zásahu navrácena Janem Bittnerem původní krása. Ze sochy vysoké 154 cm byly sejmuty vrstvy druhotných přemaléb a komplexně asanováno dřevo, vlevo stav před restaurováním, vpravo po něm, foto Jan Bittner

sbírkových předmětů pro výstavy pořádané MT proběhla rovněž konzervace předmětů určených k zapůjčení, nově získaných předmětů, záchranná konzervace nejvíce poškozených sbírkových předmětů a jako každým rokem konzervace předmětů pro sezónní expozici v Kotulově dřevěnce v Havířově. V rámci konzervace textilních sbírek proběhla záchranná konzervace některých značně poškozených částí těšínských krojů, dále byly zhotoveny repliky chybějících historických oděvů či těch, které již není možné používat k výstavním účelům.

Významným počinem loňského roku byla možnost zrestaurovat hned pět předmětů ze sbírek MT. Díky finančním prostředkům získaným v rámci dotačních programů Ministerstva kultury ČR a MSK a práci restaurátorů mohla být předmětům navrácena jejich původní podoba. Jedná se např. o obraz Panny Marie Loretánské vsazený do zlaceného oltářního rámu se 14 svatými pomocníky z 18. století, barokní koutové vitríny či dřevěnou sochu Neposkvrněného početí Panny Marie z 18. století. Restaurátorských prací se ujali restaurátoři Jaroslav Jakubek z Ostravy a Jan Bittner ze Staříče. Všechny tyto předměty budou návštěvníkům zpřístupněny v nové expozici v Českém Těšíně na Hlavní třídě.

Výzkum, vědecké konference a projekty

Jak již bylo konstatováno výše, odborní pracovníci MT řeší celou řadu vědecko-výzkumných projektů. Přírodovědkyně v uplynulém roce pokračovaly mj. ve výzkumu fauny údolí řeky Ostravice, a to od soutoku Černé Ostravice po vodní nádrž Šance, sledovaly a dokumentovaly antropogenní změny v krajině na území české části Těšínska, výskyt nepůvodních a invazních druhů naší fauny a flóry či mechorostů v Českém Těšíně. Svá zjištění publikovaly formou odborných studií i popularizačních článků.

V oblasti společenských věd pokračoval výzkum několika dlouhodobých projektů zaměřených např. na systém raně novověkého opevnění Jablunkovského průsmyku, náboženského vývoje Těšínska, osudu posledních těšínských Piastovců, existenci folklorních souborů, historii lázeňství na Těšínsku či dokumentaci jeho politických a státoprávních změn. Výsledky výzkumů byly prezentovány prostřednictvím oborových seminářů a vědeckých konferencí. Za všechny zmiňme alespoň účast historika Davida Pindura na odborném kolokviu *Nižší klérus mezi Tridentinem a osvícenstvím: Cesty*

k uchopení kolektivní identity jedné sociální skupiny, pořádaném Filozofickou fakultou Ostravské univerzity v Ostravě, vystoupení Jana Saheba na dvoudenní konferenci Centra pro hospodářské a sociální dějiny FF Ostravské univerzity v Ostravě, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego a Fundacji Silva Rerum Polonarum nazvané *Modernizace církve od zrušení jezuitského řádu do II. vatikánského koncilu*, jež se konala v prostorách plumlovského zámku, nebo prezentaci výzkumu obranných systémů horských přechodů na Moravu a do Uher (na příkladu hradeckých a jablunkovských šancí) dalšího z historiků Martina Krůla, kterou představil v rámci 48. ročníku mezinárodní konference archeologie středověku *Archeologia historica* v prostorách Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

Archeologové MT v roce 2016 realizovali celkem 37 archeologických dohledů, především v rámci různých staveb v Karvině a Havířově, ale také např. v Bohumíně, Dolní Lutyni – Věřňovicích, Dolní Suché, Orlové či přímo v Českém Těšíně. Dohledy byly vyvolány jak drobnějšími akcemi, tak rozsáhlejšími stavebními zásahy (opravy produktovodů, rekonstrukce kanalizace, úprava břehů Olše atd.). V podzimních měsících probíhala oprava vybraných dřevostaveb v Archeoparku, jež si také vyžádala archeologický dohled provedený archeologem MT. Zemní práce byly prováděny v již prozkoumaných partiích hradiště, ovšem i tak došlo k získání několika kusů pravěké a středověké keramiky, což jen dokládá trvajících materiálovou bohatost této lokality.

Ediční a publikační činnost

Kromě dvou čísel časopisu Těšínsko, na jehož stránkách bylo v uplynulém roce publikováno šest původních článků, tři materiálové texty, 14 kratších zpráv a 18 anotací a recenzí, MT vydalo brožovanou publikaci s názvem *Ivančena* (s podtitulem *Kamenné svědectví hrdinství a odvahy*). Publikace byla připravena k 70. výročí založení památníku popravených ostravských skautů a členů českého odboje. Přináší základní souhrn informací k fenoménu Ivančena, založený na výsledcích několikaleťtého profesionálního historického výzkumu.

Téma je nazíráno čtyřmi autory (Mečislav Borák, Tomáš Foldyna, Zbyšek Ondřejka, David Pindur) z různých úhlů pohledu. Textovou část uvozují základní informace o Lysé hoře a jejím okolí v širším historicko-geografickém kontextu, o změnách státních hranic ČSR v okolí Lysé hory po okupaci československého pohraničí v roce 1938 nebo o původu názvu místa zvaného Ivančena a dávných majitelích této beskydské polany. Následuje stručný nástin počátků a rozvoje skautingu v Těšínském Slezsku a v přilehlé části Moravy. Vlastní jádro pojednání vypráví o tragickém příběhu ostravské odbojové skupiny vedené skautským činovníkem Vladimírem Čermákem – Zuzinou a složené z jeho spolupracovníků z řad junáků, sokolů a dalších českých vlastenců. Další část publikace je věnována vzniku mohyly na Ivančeně, která již sedm desítek let píše a vypráví svůj vlastní pozoruhodný příběh (více viz samostatná anotace publikována níže).

Ve druhé polovině roku 2016 byl redakčně připravován další svazek *Studií o Těšínsku*, tentokrát s pořadovým číslem 23. Publikace *Jazyk a národnost ve sčítáních lidu na Těšínsku v letech 1880–1930*, kterou napsal erudovaný historik Dan Gawrecki, sleduje národnostní problematiku jak v lokálních, tak i celostátních a mezinárodních souvislostech. Čtenářům se tak do rukou dostává první práce tohoto typu, v níž jsou podrobně přiblíženy různé soupisy a pokusy o zjišťování jazykové a etnické příslušnosti obyvatel Těšínska do poloviny 19. století a analyzována jednotlivá sčítání lidu z let 1880–1930 za využití dosud nezpracovaných pramenů, jež odhalují zajímavé skutečnosti o způsobu registrace při sčítání obyvatel či o národnostních sporech v regionu. Studie je dokladem vědeckých aktivit MT, na nichž se kromě odborných zaměstnanců MT podílejí i externí spolupracovníci a autoři. Tiskem vyšla na počátku roku 2017, proto se k jejímu hodnocení ještě vrátíme.

Muzejní knihovna Silesia

Muzejní knihovna a studovna *Silesia* slouží jako základní zdroj literatury a informací (nejen) o Těšínském Slezsku jak odborným zaměstnancům muzea, tak i badatelům z řad veřejnosti. Součástí knihovnických sbírek jsou

i vzácné tisky. Knihovna v uplynulém roce spolupracovala s Moravskoslezskou vědeckou knihovnou v Ostravě při dalším rozšiřování Digitální knihovny Moravskoslezského kraje a při realizaci knižního veletrhu v Ostravě. Během roku 2016 byly v Silesii zorganizovány návštěvy studentů středních škol, v březnu a říjnu byla pro zájemce připravena burza knih. V červnu se zde uskutečnil knižní jarmark.

V roce 2016 probíhalo dále doplňování online katalogu formou retrospektivní katalogizace, zpracováno bylo 1 828 svazků. Nové publikace (zejména s datem vydání 2015 a vyšším) jsou katalogizovány podle pravidel RDA. Katalogizační záznamy jsou zasílány do Souborného katalogu České republiky. V roce 2016 jím bylo přijato 530 z celkového počtu 535 zaslaných záznamů, z toho 118 tvořily záznamy nové (zpracované v rámci České republiky jako první v Muzejní knihovně a studovně Silesia). V Souborném katalogu je k 31. prosinci 2016 celkem 2 424 záznamů Muzejní knihovny a studovny Silesia, z toho 637 záznamů nových.

Knihovní fond se v roce 2016 rozšířil o 575 titulů, z toho 300 bylo zařazeno do sbírkového a 275 do odborného fondu, přičemž převážná část přírůstků byla získána formou sběru a výměnou s jinými institucemi. Největším a nejtěžším předmětem zapsaným do sbírek v loňském roce je šestijazyčná fotografická kniha *Trees of the world* o rozměrech 47 × 30 cm. Z odborného fondu je nejrozměrnější *Delineatio Moraviae auctore I. A. Comenio* (48 × 30 cm). V loňském roce poskytla knihovna své služby 456krát, zaregistrováno bylo celkem 1 280 výpůjček. K 31. prosinci 2016 obsahoval elektronický katalog 18 366 titulů a celkový rozsah fondu představoval 30 866 jednotek.

Archeopark Chotěbuz-Podobora

Jak jsme uvedli v úvodu, po dvouleté pauze byl v roce 2016 opět otevřen Archeopark v Chotěbuzi-Podoboře. Do nové multifunkční budovy byly na počátku roku nainstalovány interaktivní expozice, které jsou zaměřeny na dějiny chotěbuzské lokality, výsledky zdejších archeologických výzkumů a okolní přírodu. Vše pak doplňuje samostatná keramická dílna

s pecí a hrnčířským kruhem, jež je využívána pro nejrůznější školní i veřejné akce. Na novou vstupní budovu a historický areál se první den po jeho znovuotevření přišlo podívat přes 700 návštěvníků, za celý rok 2016 jej navštívilo 24 291 návštěvníků.

Pro ně byly po celý rok připraveny akce historického, kulturního i přírodovědného charakteru.

Mezi nejvíce navštěvované patřil tradiční program Spolku pro historii a šerm Tizon, specializující se na ukázky života starých Slovanů. Kromě zahájení sezony spolek účinkoval i na dvoudenní akci *Na jantarové stezce*, na oslavě svátků Cyrila a Metoděje nebo sv. Václava. Velkého zájmu ze strany návštěvníků se těšila také tradiční svatováclavská mše či noční prohlídka hradiska. V Archeoparku své místo mají samozřejmě i archeologové. Studenti z Archeologického klubu studentů Slezské univerzity v Opavě zde předváděli a zkoušeli nejrůznější pokusy z experimentální archeologie – např. stavěli chlebovou pec z doby halštatské, ve které vypalovali keramiku, tavili

Moderní vstupní objekt v Archeoparku v Chotěbuzi-Podoboře umožňuje konání různých doprovodných akcí – např. 25. června 2016 se zde uskutečnil pestrý edukační program s názvem *Svět pod vodní hladinou s výkladem zooložky Jany Glombové (na snímku třetí zleva)*, foto Jiří Zagura

olovo nebo pekli chlebové placky. Archeopark se také zapojil do Mezinárodního dne archeologie, který připadl na 16. říjen 2016. Kromě akcí zaměřených na archeologii či historii byly realizovány i programy pro příznivce přírodovědy. Většinu těchto aktivit organizovali zaměstnanci přírodovědného útvaru MT (*Vítání jara, Za památnými stromy, Svět pod vodní hladinou*). Kromě nich se na přírodovědných akcích podíleli také sokolníci nebo včelaři. Pestrou nabídku aktivit a vzdělávacích programů nabízel po celý rok 2016 Archeopark rovněž dětem všech stupňů škol. Naše vzdělávací programy doplňují a obohacují výuku vlastivědy, dějepisu, českého jazyka a literatury, přírodovědy, zeměpisu, občanské a výtvarné výchovy apod.

Komunikace s veřejností

Nejen v Archeoparku, ale i v dalších pobočkách připravilo MT doprovodné programy. Zejména se jedná o akce, které podporují vzdělávání a rozvíjí osobnost dětských i dospělých návštěvníků. Pokračujeme ve spolupráci se školkami, školami a jednotlivými učiteli – právě jim byly připravovány programy a akce na míru tak, aby vhodně doplňovaly výuku. Mezi nejúspěšnější akce na pobočkách v roce 2016 patřily *Velikonoce v muzeu, Vánoce v muzeu, Královská koruna, Ženy Karla IV., Bylo nebylo – pověsti našeho kraje* ve Výstavní síni Český Těšín; *Velikonoční tvoření, Jablunkovský džbánek a Vánoční dílny* v Jablunkově; *Naše město a Nastal zas vánoční čas* v Orlové. Karvinská výstavní síň nabídla tyto hojně navštěvované akce: *Hody, hody doprovody, Karviná – malebné město ve Slezsku, Život a doba Karla IV.* ad. VS Musaion nabídla akce *Vánoce – řemeslné dílny, Velikonoce – řemeslné dílny, Maléřečky* a poutavé besedy s pamětníky k výstavě *Místa utrpení, smrti a hrdinství*. Celkově Muzeum Těšínska zrealizovalo v loňském roce 299 akcí, jež navštívilo 26 628 osob.

Klub Muzea Těšínska v roce 2016 uspořádal 19 přednášek pro veřejnost a 3 exkurze výhradně pro své členy. Zazněly mj. přednášky: *Zlomená hrdost – zkáza a záchrana*

*zámků na Těšínsku, Renesanční domy v Těšíně, Pivovarnictví v rakouském (českém) Slezsku v 19. a v první polovině 20. století, Církevní řády Těšína, Vývoj velkopřůmyslu v rakouském Slezsku před první světovou válkou, Moravská Ostrava ve středověku pohledem archeologa, Svatby posledních těšínských Piastovců, Velké šelmy v Beskydech a jejich ochrana, Druhý život krále Rudolfa I. ve světě českých kronik, Rakousko-uherská polární expedice 1872–1874 či České Slezsko v letech 1918–1938. Klub zorganizoval 40 přednášek pro školy, školky a zájmové skupiny. MT se rovněž podílelo ve spolupráci s Městskou knihovnou Český Těšín na cyklu kulturně-vzdělávacích akcí *Měsíc regionální historie*.*

V roce 2016 vydalo MT 27 tiskových zpráv, na jejichž základě bylo zveřejněno 341 tištěných a elektronických článků, rozhlasových či televizních reportáží o jeho činnosti. Obrovskému zájmu médií i veřejnosti se těšily zejména dvě loňské události. První bylo otevření nové vstupní budovy chotěbuzského Archeoparku a jeho opětovné zpřístupnění návštěvníkům na konci dubna 2016, a poté záříjový příjezd Legiovlaku na nádraží do Českého Těšína, kde během své týdenní zastávky návštěvností pokořil všechna dosavadní čísla, a to včetně zastávek v Praze či Ostravě. MT ve spolupráci s Československou obcí legionářskou připravilo u této příležitosti pestrý doprovodný program. V závěru roku MT přijalo nabídku spolupráce týdeníku *Třinecký hutník* na zpracování půlročního seriálu o osobnostech Těšínského Slezska, určenému k publikaci v první polovině roku 2017.

Prakticky denně aktualizujeme naše internetové stránky a vedeme vlastní profil na Facebooku s aktuálním děním – zde je názorně vidět, že zájem o MT ve všech ohledech stále roste. V rámci propagace výstavní činnosti MT graficky navrhlo, zpracovalo a vydalo 14 barevných oboustranných letáků (formát A4) k novým výstavám, novoročenku 2017, brožury o Archeoparku pro školy a veřejnost, zpracovalo a vydalo 6 skládaček s programovou nabídkou muzea, doplněných kalendáři událostí z historie Těšínska.

Výstavní činnost Muzea Těšínska v roce 2016

Výstavní síň v Českém Těšíně

Stálá expozice:	Obrázky z minulosti Těšínského Slezska	
Výstavy:	A do Vánoc jsme doma...	29. 10. 2015 – 14. 2. 2016
	Ida Münzberg (1876–1955). Zátíší, krajina, duše	8. 3. 2016 – 24. 7. 2016
	Jan Čapek, bratr a legionář	13. 9. 2016 – 12. 1. 2017

Výstavní síň v Karviné

Stálá expozice:	Střípky z dějin Karviné	
Výstavy:	Řemesla našich předků	17. 9. 2015 – 10. 1. 2016
	Když Evropou nesla se secese	1. 3. 2016 – 18. 9. 2016

Výstavní síň Musaion v Havířově

Stálá expozice:	Než se město zrodilo	
Výstavy:	Sopky v geologické minulosti Moravy a Slezska	28. 1. 2016 – 20. 3. 2016
	Místa utrpení, smrti a hrdinství	05. 4. 2016 – 31. 5. 2016
	Dámy a pánové, držte si klobouky!	16. 6. 2016 – 21. 8. 2016
	Atlas ptáků neobyčejných	16. 9. 2016 – 29. 1. 2017

Památník životické tragédie v Havířově-Životicích

Stálá expozice:	Okupace a odboj na Těšínsku	
Výstavy:	Genocida Romů v době 2. světové války	21. 5. 2015 – 10. 1. 2016
	Zapomenuté Javoříčko	10. 5. 2016 – 15. 1. 2017
	Zajatecké tábory Teschen	10. 5. 2016 – 15. 1. 2017

Technické muzeum v Petřvaldě

Stálá expozice:	Kouzelný svět tramvají	
	Tradice hornictví / Tradycje górnictwa	
Výstavy:	Dřevěné kostely, kaple a zvoničky Těšínska a severovýchodní Moravy	14. 1. 2016 – 22. 5. 2016
	Historický nábytek	2. 6. 2016 – 31. 12. 2016

Výstavní síň v Orlové

Stálá expozice:	Orlová – minulost i současnost	
	Putování za předky	20. 10. 2015 – 31. 3. 2016
Výstavy:	Kouzelná proměna textilních sbírek v rukou konzervátora	26. 4. 2016 – 7. 8. 2016
	Ida Münzberg – portréty	1. 9. 2016 – 23. 12. 2016

Výstavní síň v Jablunkově

Stálá expozice:	Z minulosti Jablunkova a okolí	
Výstavy:	Těšínsko mezi dvěma světovými válkami	6. 10. 2015 – 17. 4. 2016
	Z historie pivovarnictví	14. 6. 2016 – 28. 2. 2017

CONTENTS

Volume 60 • 2017 • Number 1

ARTICLES & STUDIES

- 1 **The Siege of the Paskov Fortress in 1484**
Beneš and Dobeš Černohorský of Boskovice struggling to gain the Fief of Paskov Manor
Jan Saheb
- 15 **Women and Social Democracy in the Ostrava and Karviná Regions before 1907**
Hana Prymusová
- 31 **About the WWI Persecution of ethnic Czech Mining Managers in Těšín Silesia**
Ondřej Kolář – Tomáš Rusek
- 45 **Realgymnasium in Místek and its Students in 1918–1938**
Lukáš Lisník
- 61 **The fugacious Days of Piotr Horzyk**
Libor Martinek

MATERIALS

- 67 **Use of Migration Corridors by large Mammals Outside Jablunkov in 2011–2014**
Tomáš Krajča

VARIOUS

- 85 Museum of Těšín Silesia in 2016 | Annual Report | *Zbyšek Ondřeka*
- 96 Monuments to Masaryk in Bohumín | *Petra Blažejová*
- 103 Four Years of Changes in the Paskov Castle Compound | *Miroslav Lysek*
- 110 Retrospective of Five Seasons of St. John's Tower in Frýdek (2011–2015) | *Dagmar Čaplyginová – David Pindur*
- 116 Fifteen Years of the Children's folklore Ensemble Ondrášek | *Monika Kupková*
- 118 About prof. PhDr. Mečislav Borák, CSc. | *Rudolf Žáček*

FROM THE NEW LITERATURE OF (not only) TĚŠÍN SILESIA

- 129 Acrocephalus (Ostrava). Zpravodaj Slezské ornitologické společnosti, pobočky České společnosti ornitologické v Ostravě. Bulletin of the Silesian Ornithological Society the branch of the Czech Society for Ornithology in Ostrava 30/2015
- 130 Filipová, Kamila a kol.: Příroda a krajina Moravskoslezského kraje
- 131 Novák, David W.: Příběh sebeobnovy: Revitalizace brownfieldů v Třanovicích
- 132 Baránek, Daniel: Židé na Frýdecku a Místecku. Židovské společenství a jeho tvůrci
- 133 Larisch, Jan: Mons. ThDr. P. Ludwik Wrzoł. Kněz, vysokoškolský pedagog a mučedník
- 135 Mezihoráková, Klára: Kostel sv. Alberta v Třinci
- 137 Ondřeka, Zbyšek – Pindur, David (red.): Ivančena. Kamenné svědectví hrdinství a odvahy
- 138 Cinciała, Andrzej: Dziennik 1846–1853 (ed. Marzena Bogus)
- 141 Martinek, Libor: Henryk Jasiczek. Monografie

REDAKČNÍ RADA

PhDr. Karel Bogar
† prof. PhDr. Mečislav Borák, CSc.
prof. PhDr. Dan Gawrecki, CSc.
doc. PhDr. Blažena Gracová, CSc.
doc. PhDr. Dušan Janák, Ph.D.
prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc.
PhDr. Jaromír Kalus
prof. PhDr. Irena Korbělářová, Dr.
doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc.
PhDr. Karel Müller
doc. PhDr. Pavel Šopák, Ph.D.
Mgr. Jiřina Veselská

REDAKCE

Odpovědný redaktor: PaedDr. Zbyšek Ondřeka
Výkonný redaktor: prof. PhDr. Rudolf Žáček, Dr.
Tajemník redakce: PhDr. Radim Jež, Ph.D.
Redaktor: PhDr. David Pindur, Ph.D.
Jazyková editace: Mgr. Lenka Ježová Bichlerová
Překlad resumé do anglického jazyka: Mgr. Lenka Mandrysová
Grafický návrh: Petr Kwašný, UPGRADE CZ s.r.o., Ostrava
Odevzdáno do tisku: 15. 6. 2017
Vyšlo: 17. 7. 2017
Tisk: PRINTO, spol. s r.o., Ostrava

ADRESA REDAKCE

Muzeum Těšínska, p. o., Masarykovy sady 103/19, 737 01 Český Těšín
tel.: 558 761 216, fax: 558 761 223
e-mail: radim.jez@muzeumct.cz

Články v tomto periodiku jsou recenzovány nezávislými recenzenty.

Časopis je evidován v Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v České republice.

Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí. Za obsah článků zodpovídají autoři.

Při úpravě rukopisu je nutno řídit se pravidly zveřejněnými na adrese: http://www.muzeumct.cz/pokyny_pro_autory/.

Časopis lze zakoupit v pobočkách Muzea Těšínska: ve Výtavní síni v Českém Těšíně, ve Výtavní síni Musaion v Havířově, v Památníku životické tragédie v Havířově-Žitovicích, v Kotulově dřevěnce v Havířově-Bludovicích, ve Výtavní síni Muzea Těšínska v Jablunkově, ve Výtavní síni Muzea Těšínska v Karviné-Fryštátě, ve Výtavní síni Muzea Těšínska v Orlové-Lutyni, v Technickém muzeu v Petřvaldě, v Archeoparku v Chotěbuzi-Podoboře a dalších partnerských institucích.

Rozšiřuje vydavatel. Předplatné nebo jednotlivá čísla si lze objednat na výše uvedené adrese či tel. č. 558 761 225.

Vychází dvakrát ročně, cena jednoho výtisku je 100 Kč, celoroční předplatné činí 200 Kč + poštovné.

Členové Klubu Muzea Těšínska získávají časopis v rámci ročního předplatného 250 Kč.

Na obálce: Hornická úřednická slavnostní šavle z Karviné – detail rukojeti se zlaceným košem s hornickou symbolikou a nápisem *Glück Auf*, druhá polovina 19. století, celková délka šavle: 97 cm, Muzeum Těšínska

Identifikační číslo: ISSN 0139-7605

Evidenční číslo MK ČR: E 11319

Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní poštou v Ostravě

č. j. 2726/92-P/1 ze dne 30. 11. 1992.

Vydává Muzeum Těšínska, příspěvková organizace zřízená Moravskoslezským krajem.

MUZEUM TĚŠÍNSKA

ISSN 0139-7605

9 770139 760007